

[Chr. Christensen]

at skabe kunst. Dramatisk og musisk kunst udført i skolerne af eleverne selv vil nok også give mindst lige så stor en oplevelse for aktørerne, som hvis de var passive tilskuere ved en af de opsøgende teatergrupperes forestillinger.

Og så må vi i højere grad, end tilfældet er nu, inddrage borgerne i de forskellige egne af landet i forvaltningen af midlerne, der passerer gennem Statens Kunstfond. Det vil formentlig give større respekt for landets kunstnere og øge interessen for deres arbejde – og det fortjener vore kunstnere – og de enkelte borgere vil fornemme, at de er mere direkte medbestemmende end hidtil. Jeg tror også, at befolkningen gennem en aktiv kulturpolitik vil blive mere bevidstgjort over for kunstnerens indsats og blive tilskyndet til i højere grad at anskue kunsten som et levende, stadig foranderligt udtryk for tidens, samfundets og tilværelsens måde at præge os på. Kunsten vil da i højere grad opnå velvilje og forståelse for, at den er det tidens spejl, som er dens inderste idé og intention.

Mølgaard (DR):

Danmark er et lidet, fattigt land, sagde Poul Martin Møller for en rum tid siden, da man havde en forpjusket økonomi, men dog nogle frihedsgrader, en uafhængighed for vort land, der skabte muligheder for de danske for at udfolde sig, og det anså han for det væsentlige, sådan at der dog var grund til optimisme.

Økonomi er ikke alt og slet ikke altafgørende, men forespørgerne har ret i, at der er begrænsede økonomiske ressourcer til rådighed. Skattetrykket har nået et omfang, der gør spendérbuksemanerer fra offentlig side uansvarlige næsten uanset hvad eller til hvilket formål. Der kan faktisk ikke trækkes mere ud af dette lands skatteborgere, medmindre man vil erstatte de nuværende bremses på initiativet med egentlige spærreklodser udløsende en rent ud sagt fysisk blokade over for bevægelse i samtlige dette lands tandhjul. Men selvfølgelig kan der da omfordeles inden for statsbudgettet. Visse opgaver kan skæres væk, andre kan omprioriteres. Det er da også godt det samme, fordi der er væsentlige, uløste opgaver, som der må afsættes flere midler til af sociale, humanitære rimelighedshensyn, nå ja, af kulturbetingede hensyn. Sådanne opgaver ligger i det kvanti-

tative væsentligst uden for ministeriet for kulturelle anliggenders auspicer; det gør de kulturelle udfoldelser i dette land for øvrigt jo også, uanset næsten hvilken definition man arbejder ud fra på kulturbegrebet.

Retsforbundet ønsker, at kulturlivet udfolder sig i fuld frihed, uanset om ministeren for kulturelle anliggender kan finde, at argumentationen herfor hviler på letfærdige betragtninger. På bjerget er frihedsbestræbelser i øvrigt i reglen blevet afvist med netop sådanne argumenter. Det er et fast element i samfundsudviklingsprocesserne rundt om i verden.

Retsforbundet ønsker hverken drivhus-, gødsknings- eller lugningsbestræbelser fra statens side for at påvirke kulturlivets udfoldelser og udvikling. Statslige kuvøser eller giftskabe som remedier for en styring eller styren uden om kulturelle aktivitetsformer er os bestemt imod. Frihed er det bedste guld. Censur, beskatning eller tilskud er midler, der nok, hvis der havde været tale om gartneriteknik, kunne have været anerkendelsesværdige for at opnå det, man kalder kulturplanter, men på kulturlivets områder skal der ikke ske centralistisk, statslig florapåvirkning. At lade 100 blomster blomstre og 100 tanke-skoler kappes er politikken for at befordre kunstens og videnskabens fremgang og en blomstrende kultur i vort land. Det var det, der skulle til ifølge en østerlandsk vismand, næsten ordret citeret. Denne vismand har dog også i mere end én forstand formået at få mange til at se rødt, men det bliver hans filosofi på dette punkt ikke ringere af. Dens rigtighed er universel og også gældende i dette lille dronningeri, uanset at dronningens minister er uenig.

Her står jeg, jeg kan ikke andet, sagde en vismand, af lutter overbevisning for nogle århundreder siden i kamp mod pavevældet, i kamp for at få religionsfrihed. Vi står i dagens Danmark langt fra det ønskemål, man ud fra en liberal kulturpolitik tankegang kunne ønske sig, og vi skulle gerne komme videre fremfor at stå i stampe. Retsforbundet vil gerne videre, men vi vil vurdere nøje, ja, sortere nøje, de skridt, vi kan og vil tage, sikre os, at de går i retning af en reelt større frihed for den kulturelle udfoldelse i vort folk og ikke i modsat retning.

Vi må erkende, at vejen frem langtfra er klar til kørsel for fuld speed. Der er et kom-